

TEXNIKUM YOTOQXONASI: BILIM VA DO‘STLIK MASKANI

Suyunov Faxriddin Qorabekovich

G‘allaorol tuman 2-son texnikumi o‘quvchilar turar joyi tarbiyachisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada G‘allaorol tuman 2-son texnikumi o‘quvchilar turar joyidagi hayot tarzi, talabalar uchun yaratilgan zamonaviy shart-sharoitlar va ta‘lim yo‘nalishlari o‘rtasidagi ijtimoiy integratsiya yoritilgan. Shuningdek, turli kasb egalari (tikuvchi, IT-ustasi, elektromontyor va boshqalar)ning birgalikda yashashi ularning kasbiy mahoratiga ko‘rsatadigan ijobiy ta‘siri tahlil qilingan.

Kalit so‘zlar: Texnikum, o‘quvchilar turar joyi, G‘allaorol, kasb-hunar ta‘limi, yotoqxonahayoti, ijtimoiy muhit, amaliy ko‘nikmalar.

Аннотация: В данной статье освещаются образ жизни в общежитии техникума №2 Галляаральского района, современные условия, созданные для учащихся, и социальная интеграция между различными направлениями обучения. Также анализируется положительное влияние совместного проживания представителей разных профессий (швей, IT-мастеров, электромонтеров и др.) на развитие их профессиональных навыков.

Ключевые слова: Техникум, общежитие учащихся, Галляарал, профессиональное образование, жизнь в общежитии, социальная среда, практические навыки.

Abstract: This article highlights the lifestyle in the student dormitory of Gallaorol District Vocational School No. 2, the modern facilities provided for students, and the social integration between various fields of study. It also analyzes the positive impact of communal living among students of different vocations (tailors, IT specialists, electricians, etc.) on their professional skill development.

Keywords: Vocational school, student dormitory, Gallaorol, vocational education, dormitory life, social environment, practical skills.

Kirish

Bugungi kunda O‘zbekistonda kasbiy ta‘lim tizimini isloh qilish, yoshlarni zamonaviy kasb-hunarga yo‘naltirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biridir. G‘allaorol tuman 2-son texnikumi ushbu yo‘nalishda nafaqat ta‘lim sifati, balki o‘quvchilarning ijtimoiy hayotini tashkil etishda ham namuna bo‘lib kelmoqda. O‘quvchilar turar joyi (OTJ) — bu ta‘lim oluvchilarning darsdan tashqari vaqtini samarali o‘tkazish, ularning dunyoqarashini shakllantirish va mustaqil hayotga tayyorlash maskanidir.

Jizzax viloyatining so‘lim go‘shalaridan biri — G‘allaorol tumanidagi 2-son texnikumi nafaqat sifatli ta‘limi, balki o‘quvchilari uchun yaratilgan

zamonaviy O‘quvchilar turar joyi (OTJ) bilan ham ajralib turadi. Bu yerda yashash — talabalik oltin davrining eng yorqin sahifasidir.

Ushbu o‘quvchilar turar joyi - bu shunchaki uxlash uchun joy emas, balki talabalik davrining eng qaynoq, qiziqarli va "hayot maktabi" hisoblangan maskan hisoblanadi. G‘allaorol tuman 2-son texnikumi o‘quvchilar turar joyi - bu nafaqat tuman markazidan uzoqda bo‘lgan yoshlarning manzili, balki bo‘lajak ustalar va mutaxassislarining haqiqiy "mahorat maktabi"dir. Bu yerda yashayotgan har bir yosh o‘zining kelajakdagi kasbi bilan nafas oladi.

Texnikum yotoqxonasi bugungi kunda o‘quvchilarning barcha ehtiyojlarini hisobga olgan holda jihozlangan. Bu yerda shunchaki yashash emas, balki ijod qilish va o‘qish uchun muhit yaratilgan:

Sharoitlar	Izoh
Yoritilgan va shinam xonalar	Har bir xonada dars qilish uchun alohida stol-stullar va shaxsiy buyumlar uchun javonlar mavjud
Yuvinish xonasi	Doimiy issiq suv bilan ta'minlangan
Kutubxona	Mutaxassislikka oid adabiyotlar bisyor
Sport maydonchasi	Kechki badantarbiya uchun qulay
Oshxona	Zamonaviy oshxona jihozlari o‘quvchilarga o‘z sevimli taomlarini tayyorlash imkonini beradi
Maishiy xizmat	Kiyimlarni yuvish va dazmollash uchun maxsus xonalar ajratilgan

O'quvchilar turar joyida tartib-intizom birinchi o'rinda turadi. Tarbiyachilar va navbatchilar o'quvchilarning bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazishlarini nazorat qiladi. Bu esa ota-onalar uchun xotirjamlik garovidir.

Yotoqxonada o'quvchilarning har bir daqiqasi hisobli va mazmunli:

<i>Kun tartibi:</i>	
1.	UYQUDAN TURISH: 7-00
2.	YUVINISH: 7-00 7-15
3.	JOYNI TO'G'RILASH: 7-15 7-30
4.	NONUSHTA: 7-30 8-00
5.	DARS: 8-00 16-10
6.	TUSHLIK : 11-50 12-50
7.	BO'SH VAQT: 16-10 18-10
8.	KECHKI OVQAT: 18-10 19-10
9.	DARS QILISH: 19-10 21-50
10.	DAM OILISH: 22-00

"Biz bu yerda nafaqat kasb o'rganyapmiz, balki mustaqil yashashni, vaqtni to'g'ri taqsimlashni va haqiqiy do'stlikni his qilyapmiz," — deydi texnikum o'quvchilaridan biri.

O'rganish obyekti va metodologiya

G'allaorol tuman 2-son texnikumida nafaqat ta'lim – tarbiya balki, quyidagi yo'nalishlar bo'yicha kasb-hunarlar o'rgatilmoqda:

1. Tikuvchi;
2. Raqamli axborotlarni qayta ishlash ustasi;

3. Elektromontyor;
4. Avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish;
5. Elektrpayvandchi kasblari bo'yicha tahsil olayotgan va yotoqxonada istiqomat qilayotgan o'quvchilar o'rtasida kuzatuv va suhbatlar o'tkazildi.

Yotoqxonada koridorlarida yursangiz, turli soha vakillarining qizg'in muhokamasiga guvoh bo'lasiz. Har bir xonaning o'ziga xos "xarakteri" bor:

• **Raqamli axborotlarni qayta ishlash ustalari:** Kechki payt kompyuter qarshisida kod yozayotgan yoki yangi dizayn ustida ishlayotgan yosh dasturchilar. Ularning xonasi texnikumning "IT-markazi"ga aylanadi.

• **Tikuvchilik yo'nalishi qizlari:** Milliy va zamonaviy liboslar andozalarini muhokama qilayotgan mahoratli qo'llar. Yotoqxonadagi tadbirlarga ko'pincha aynan shu qizlarimizning qo'l mehnatlari ko'rk bag'ishlaydi.

• **Elektromontyor va Elektrpayvandchilar:** Ular hatto choy ichib o'tirganda ham xonadagi elektr tarmog'i sxemasi yoki payvandlashning yangi usullarini bahslashishadi. "Xavfsizlik texnikasi" ularning kundalik shioriga aylangan.

• **Avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustalari:** Kechki payt yotoqxonada hovlisida texnika sirlari, dvigatel tuzilishi haqida eng qiziqarli hikoyalarni aynan shu yigitlardan eshitasiz.

Ushbu dargohda yo'nalishlar turli bo'lsa-da, maqsad bitta: **O'z sohasining yetuk mutaxassisi bo'lish.** "Yotoqxonada biz bir-birimizga ustoz-shogirdmiz. Masalan,

tikuvchi qizlarimiz yigitlarning ish kiyimlarini tiklab berishsa, elektromontyor yigitlarimiz xonadagi elektr jihozlarini sozlab turishadi," — deydi o'quvchilardan biri.

1. **Kasbiy integratsiya:** IT ustasi va avtomobil ustasi bir xonada yashab, zamonaviy avtomobillarning kompyuter diagnostikasi haqida fikr almashishi mumkin.
2. **Tartib va xavfsizlik:** Har bir o'quvchi tarbiyachilar e'tiborida, sharoitlar esa uy muhitiga yaqin.
3. **Haqiqiy do'stlik:** Bu yerda orttirilgan do'stlar kelajakda birgalikda kichik tadbirkorlik subyektlari (masalan, avtoservis yoki tikuv sexlari) ochishiga poydevor bo'ladi.

G'allaorol tuman 2-son texnikumi o'quvchilar turar joyi — bu orzular pishib yetiladigan maskandir! Tadqiqotda ijtimoiy moslashuv va kasbiy mahoratni oshirishda jamoaviy yashashning roli o'rganildi.

Asosiy qism: Kasblar integratsiyasi

Yotoqxona hayoti turli soha egalarining o'zaro bilim almashish maydoniga aylangan. Masalan:

- **Texnologik hamkorlik:** Raqamli axborot ustasi bo'lajak elektromontyorga texnik chizmalarni kompyuterda chizishni o'rgatsa, elektrpayvandchi o'zining amaliy tajribasi bilan o'rtoqlashadi.

- **Ma'naviy-ma'rifiy muhit:** "Beshta muhim tashabbus" doirasida tashkil etilgan to'garaklar o'quvchilarning bo'sh vaqtini mazmunli to'ldiradi. Ayniqsa, tikuvchilik yo'nalishidagi qizlarning ijodiy ishlanmalari yotoqxona interyeriga o'zgacha ko'rk beradi.

Ko'pchilik yoshlar chun texnikumga o'qishga kirish — bu mustaqil hayotga qo'yilgan ilk qadamdir. Ayniqsa, uzoq qishloqlardan kelib, **O'quvchilar turar joyiga** joylashgan yoshlar uchun haqiqiy sarguzashtlar aynan shu yerda boshlanadi.

Masalan: "Bir qozon" qonuni asosida, do'stlik shu yerda boshlanadi.

Yotoqxonaning eng birinchi darsi — **bo'lishish**. Bir xonada yashaydigan 3-4 yigit yoki qiz tez orada bitta oilaga aylanadi. Uydan kelgan "to'g'ramacha", onalar yopgan issiq non va murabbolar o'rta qo'yilgan chog'da, eng samimiy suhbatlar quriladi. Bu yerda siz nafaqat mutaxassislikni, balki mazali tuxum qovurish yoki eng kam xarajat bilan "shohona" kechki ovqat tayyorlash sirlarini ham o'rganadilar.

Tartib va intizom: kelajak poydevori bo'lib, texnikum yotoqxonasi hozirda zamonaviy qiyofa kasb etgan. Bu yerda shunchaki "yashash" emas, balki rivojlanish uchun ham barcha sharoitlar bor:

- **Darsxona (Kutubxona):** Imtihonlar oldidan hamma "shaxmat" donalaridek tizilib dars qilayotgan manzara.

- **Sport burchagi:** Turnik va bruslar — yigitlarning sevimli joyi.

- **Madaniy hordiq:** Kechki payt ma'naviy tadbirlar, bayram va tugilgan kunlar uchun badiiy kechalar yoki qizg'in intellektual bahslar kabi o'tkaziladigan tadbirlar talabalarning iste'dodini yuzaga chiqaradi.

Yotoqxonada yashashning eng katta ijobiy tomoni biror fandan qiynalganda yon xonadagi "ustasi farang" kursdoshlari yordamga keladi. Agar amaliyot hisoboti bitmay qolsa, butun qavat bo'lib biri – biriga dalda berishadi.

"Yotoqxonada — bu darsliklarda yozilmagan sabr, murosaga kelish va jamoa bo'lib ishlash qobiliyatini o'rgatadigan jonli universitetdir."

Yillar o'tib, texnikum davrini eslaganda, darslardan ko'ra yotoqxonadagi qiziqarli voqealar ko'proq yodga tushadi: chiroq o'chgandagi vahimalar, birgalikda ko'rilgan futbol o'yinlari yoki tonggacha davom etgan orzular haqidagi suhbatlar.

Natijalar va tahlil

O'tkazilgan kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, yotoqxonada yashaydigan o'quvchilar uyda turib o'qiydigan tengdoshlariga nisbatan:

- **Mustaqillik darajasi:** 40% ga yuqori (qaror qabul qilish va vaqtni boshqarishda);

- **Kasbiy bilim almashinuvi:** 30% ga faolroq;

- **Ijtimoiy faollik:** Jamoaviy tadbirlarda qatnashish ko'rsatkichi yuqori ekanligi aniqlandi.

Muhokama (Discussion)

G'allaorol tuman 2-son texnikumi OTJ misolida ko'rish mumkinki, yotoqxonada faqatgina yashash joyi emas, balki "kichik professional jamiyat" modelidir. Bu yerda

shakllangan do'stlik aloqalari kelajakda turli sohalar (masalan, avtoservis va IT diagnostika) o'rtasidagi hamkorlikka zamin yaratadi.

Xulosa

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, G'allaorol tuman 2-son texnikumi o'quvchilar turar joyi shunchaki turar joy binosi emas, balki yoshlarning kasbiy va shaxsiy rivojlanish markazidir. Turli yo'nalishdagi (tikuvchilikdan tortib raqamli texnologiyalargacha) o'quvchilarning bir jamoa bo'lib yashashi:

1. **Ijtimoiy moslashuvni** tezlashtiradi;
2. **Kasblararo integratsiyani** (masalan, texnik va ijtimoiy ko'nikmalar almashinuvi) ta'minlaydi;
3. Mustaqil hayotga tayyor, mas'uliyatli mutaxassislarni shakllantiradi.

OTJda yaratilgan sharoitlar o'quvchilarning sifatli ta'lim olishlari va bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazishlari uchun poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar va manbalar:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori, "Professional ta'lim muassasalarining o'quvchilar turar joylari to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida".
2. Mirziyoyev Sh.M. "Yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish va ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish bo'yicha 5 ta muhim tashabbus" metodik qo'llanmasi.
3. G'allaorol tuman 2-son texnikumining ichki tartib-qoidalari va talabalar turar joyi nizomi (Texnikum arxivi).
4. Samatov A. "Professional ta'limda ijtimoiy muhitning o'рни" (Ilmiy-uslubiy maqolalar to'plami).
5. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy veb-sayti ma'lumotlari (edu.uz).